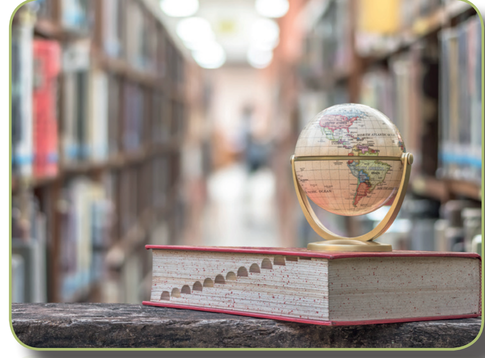
2. Mezheplerin Oluşum Dönemi

Müslümanların farklı coğrafyalarda yaşaması mezheplerin ortaya çıkmasında etkili olmuştur.

2.1. Fıkıh Mezheplerinin Doğuşunu Hazırlayan Sebepler

Mezheplerin doğuşunu hazırlayan siyasi, sosyal, kültürel ve ilmî sebepler vardır. Mezheplerin bir ekol olarak ortaya çıkmasına sebep olan **sosyal etkenler** şunlardır:

- Müslüman nüfusunun çoğalması,
- Farklı kültüre sahip milletlerin Müslüman olması,
- İslam'ın Endülüs'ten Orta Asya'ya kadar çok geniş bir coğrafyaya yayılması,
- Siyasi, sosyal ve ticari münasebetlerin gelişmesi,
- Yeni toplumsal ihtiyaçların ve fıkhi sorunların ortaya çıkması.

Mezheplerin bir ekol olarak ortaya çıkmasına neden olan **ilmî etkenler** ise şunlardır:

- Farklı ilmî yaklaşımların ön plana çıktığı ilim merkezlerinin kurulması,
- Müteârız (çelişkili görünen) nasların anlaşılmasında ve yorumlanmasındaki ihtilaflar,
- Nasların sübutu; müçtehidlerin bazı hadislere ulaşması veya ulaşamamasından kaynaklanan ihtilaflar,
- Hüküm çıkarma metotlarındaki (usul) farklılıklar,
- Âlimler arasındaki farklı bakış açıları ve ilmî tartışmalar.

Günümüzde İslam dünyanın her tarafına yayılmıştır.